

جامعه و فرهنگ قزستان

شماره مسلسل: ۱۳۰

دوره جدید - شماره ۵۰

رایزنی فرهنگی
سفارت جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان

دو هفته نامه جامعه و فرهنگ قرقیزستان

نشریه فارسی رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان

مدیرمسئول و سرویراستار: ابوذر طوقانی

گردآوری و ترجمه مطالب: جاوید میرزایف

طراحی و صفحه آرایی: النورا نوسوبعلی یوا

نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.
درج مطالب در این نشریه الزاماً به معنی تأیید تام و تمام محتوای آنها نیست.

 قرقیزستان، بیشکک، خیابان عشق آباد، شماره ۲۵

 +۹۹۶۳۱۲۹۰۳۷۹۹

 raizani.ir.kg@mail.ru

 https://t.me/iran_culture_kg

 https://www.instagram.com/iran_culture_kyrgyzstan/

 <https://www.facebook.com/profile.php?id=100083784185016>

 https://www.youtube.com/channel/UCprdXoZpYgFENpOI_3KmdlG

 <https://ky.icro.ir/Bishkek>

درباره دوهفته نامه «جامعه و فرهنگ قرقیزستان»

شناخت و درک صحیح جامعه و فرهنگ کش——ورهای دیگر به ویژه کشورهای همسایه و پیرامون، پایه و اساس برقراری و توسعه روابط فرهنگی با آنهاست و بدون این شناخت، سیاستگذاری، برنامه ریزی و فعالیت فرهنگی بین المللی و منطقه ای اعتبار و اثربخشی مناسبی نخواهد داشت. توسعه صحیح روابط فرهنگی ایران و منطقه آسیای مرکزی (در اینجا قرقیزستان) نیز مستلزم دستیابی به درکی درست و مبتنی بر واقعیات عینی از جامعه و فرهنگ امروز این کشورها و مردمانی است که در این منطقه زندگی می کنند.

ارائه تصویری روشن و مبتنی بر عینیات از جامعه و فرهنگ آسیای مرکزی و تحولات، سیاستها، برنامهها و اقدامات مهم این کشورها در حوزه جامعه و فرهنگ می تواند ضمن کمک به تأمین اشراف خبری—اطلاعاتی نظام به مسائل و تحولات دینی فرهنگی منطقه و محیط بین الملل، مراکز و نهادهای تصمیم گیر در داخل کشور را در اتخاذ سیاستها و راهبردهای بلندمدت و کوتاهمدت فرهنگی و تنظیم روابط فرهنگی بر اساس مختصات هر یک از کشورهای منطقه یاری نماید.

رایزنی فرهنگی سفارت ج.ا. ایران در جمهوری قرقیزستان با درک این مسئله و با وقوف بر اهمیت اطلاع رسانی درست و به موقع از تحولات و رویدادهای فرهنگی اجتماعی منطقه، تهیه و انتشار دوهفته نامه «جامعه و فرهنگ قرقیزستان» را از جمله برنامه های ثابت خود قرار داده است. حفظ و استمرار روند شکل گرفته و نهادینه شده برای تهیه و انتشار این نشریه، تنوع و غنای محتوای آن، در طول این سالها به عنوان یک سیاست و خطمشی کلی از سوی نمایندگی فرهنگی دنبال شده است.

در سال ششم (از ۱۳۹۸) انتشار این نشریه و در دوره جدید فعالیت رایزنی، تلاش می شود ارائه محتوای غنی، اخبار رویدادهای فرهنگی قرقیزستان و در موارد مقتضی ارائه تحلیل روند رویدادها و همزمان افزایش کیفیت طراحی و صفحه آرایی بیش از پیش مورد توجه و اهتمام قرار گیرد.

در این شماره علاوه بر ارائه اخبار رویدادهای فرهنگی قرقیزستان، مطالب تحلیلی در خصوص مسایل مهم اجتماعی کشور میزبان ارائه شده است. امید می رود خوانندگان این دوهفته نامه با ارائه نقطه نظرات و پیشنهادات ما را در ارتقای کیفیت و محتوای مطالب یاری نمایند.

ابوذر طوقانی

رایزن فرهنگی ج.ا. ایران در

بیشکک — قرقیزستان

مطالب این شماره :

- ۵..... مسئولیت ترور رهبر حزب الله بر عهده اسرائیل و آمریکا است
- ۷..... تجدید ساختار جهانی و تکامل نظم جهانی
- ۹..... ورود ماراتن آموزشی ال جی به قرقیزستان
- ۱۰..... افتتاح یادمان «دوستی مردمان» بیشکک پس از بازسازی
- ۱۱..... وضعیت جمعیتی در جمهوری قرقیزستان در سال ۲۰۲۴
- ۱۶..... قادر مَلیکوف: عامل دین در سیاست
- ۱۸..... روشن اِراتوف: مراسم تدفین ساده خواهد شد
- ۲۰..... تاغوز قارغال - قدیمی ترین بازی استراتژیک قرقیزها
- ۲۳..... تشییع جنازه در قرقیزستان: سنتها و هزینهها

مسئولیت ترور رهبر حزب الله بر عهده اسرائیل و آمریکا است

۹ مهر

الکساندر کینایف، محقق ارشد موسسه مطالعات بین‌المللی دانشگاه دولتی روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه فدراسیون روسیه

پس از حمله تروریستی اسرائیل به بیروت و قتل حسن نصرالله دبیرکل حزب الله و تعدادی دیگر از رهبران جنبش، می‌توان گفت که مرحله کیفی جدیدی در جنگ در خاورمیانه آغاز شده است. برای نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، اقدام تروریستی به عنوان یک کمپین اطلاع رسانی برای مردم اسرائیل و برای غرب ضروری بود. این کمپین روابط عمومی باید تا حدی موفقیت را نشان دهد و مشروعیت جنگی را که تل آویو در نوار غزه و کرانه شرقی رود اردن و علیه لبنان به راه انداخته است، تأیید کند. اسرائیل در حال حاضر عملاً از پشتیبانی کل غرب برخوردار است که به اسرائیل اجازه هر گونه نادیده گرفتن قوانین بین‌المللی و تلفات غیرنظامیان را می‌دهد.

جناياتی که اسرائیل از منظر حقوق بشردوستانه مرتکب می‌شود، در افکار عمومی جهان و مطبوعات جهانی همگی موجه یا چشم‌پوشی شده است، زیرا عمدتاً توسط طرف غربی کنترل می‌شود. اسرائیل با داشتن چنین شرایط مساعدی برای خود، همسایگان خاورمیانه‌ای خود را به جنگ تحریک می‌کند، به ویژه تلاش می‌کند ایران را به جنگ بکشاند.

کشتن رهبران حزب الله به معنای شکست خود جنبش یا خود سازمان نیست. حسن نصرالله و رهبران جنبشی که با او جان باختند، عمدتاً نماینده رهبری سیاسی حزب الله بودند. در عین حال، در تمام ساختارهای کنترل جنبش، تعداد زیادی از فرماندهان مسئول عملیات رزمی حزب الله وجود دارد که ده‌ها هزار نفر هستند، کشته نشده‌اند و در یگان‌ها و ستادهای رزمی هستند. این فرماندهان هستند که از کل ساختار نظامی حزب الله حمایت می‌کنند و نه رهبران سیاسی عمومی. تمام برنامه‌ها، عملیات نظامی و جزئیات نه توسط رهبری سیاسی، بلکه در سطح ستاد نظامی انجام می‌شود.

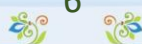
اگرچه نه در کوتاه مدت، اما حفظ مواضع حزب الله در جنوب لبنان، پیروزی آتی این جنبش را تعیین خواهد کرد، جنبشی که اکنون می‌تواند به سرعت به جای نصرالله، دبیرکل جدیدی را انتخاب کند. به عنوان مثال، هاشم صفی‌الدین، پسر عموی نصرالله، رهبر شود. یک گروه کامل از نامزدها وجود دارند که می‌توانند رهبری جنبش را نیز بر عهده گیرند.

در رسانه‌های دولتی ایران اظهاراتی مبنی بر این که اسرائیل مسئولیت این اقدام تجاوزکارانه را به عهده خواهد گرفت، منتشر شده است و تهران آماده است تا از حزب الله حمایت لازم را انجام دهد. با توجه به حملات مکرر اسرائیل به خاک سوریه که در ماه‌های اخیر صورت گرفته است، سوریه آماده است تا زمینی را برای استقرار برخی پایگاه‌های حزب‌الله فراهم کند. حوثی‌های یمن جنگ خود را علیه اسرائیل و نه تنها در دریای سرخ به راه انداخته‌اند و رویدادهای اخیر می‌تواند به یک کاتالیزور مهم برای تشدید تنش نظامی جدید در سراسر خاورمیانه تبدیل شود. محمد عبدالسلام، سخنگوی حوثی‌ها پیش از این اعلام کرده بود که درگیری با دشمن اسرائیل محدود نخواهد بود، بدون مرز و بدون قوانین استفاده از نیروی نظامی خواهد بود.

در هر صورت تروریسم دولتی اسرائیل محدودیت‌ها و واکنش‌های متقابل خود را خواهد داشت. کمک آمریکا به ابزار نیابتی خود در قالب تل آویو نمی‌تواند بی‌پایان باشد، زیرا همان کمک توسط ابزار نیابتی دیگر آمریکایی، یعنی کی‌یف، در جنگ غرب علیه روسیه مورد نیاز است. درخواست ایران از شورای امنیت سازمان ملل متحد برای تشکیل جلسه اضطراری برای رسیدگی به تجاوزات تروریستی رژیم اسرائیل و جنایات مستمر رژیم ستیزه جو در لبنان و سراسر منطقه، به نظر می‌رسد، تاکنون بر گوش مردم ناشنوا مانده است که یک بار دیگر در ماندگی فزاینده این سازمان را که تنها قادر به «ابراز نگرانی» و تبدیل نهایی آن به ابزار سیاست خارجی ایالات متحده است، تأیید می‌کند. وزارت امور خارجه روسیه نیز به نوبه خود، در بیانیه اش مسئولیت کامل را بر عهده اسرائیل قرار داد.

منبع:

<https://kg.eurasiatoday.ru/jekspert-hezbolla-liderinin-l-m-ch-n-zhoopkerchilik-izrail-menen-akshga-zh-kt-l-t/>

تجدید ساختار جهانی و تکامل نظم جهانی

۱۳ مهر

درگیری‌ها و بی‌ثباتی امروز در عرصه جهانی بیانگر دگرگونی‌های مداوم در سیاست جهانی، یعنی گذار از دنیای تک‌قطبی به دنیای چندقطبی است. از زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱، ایالات متحده نقش خود را به عنوان تنها هژمون جهانی تثبیت کرد و سیستم تک‌قطبی روابط بین‌الملل را بر اساس ارزش‌های لیبرال مانند حقوق بشر، دموکراسی و اقتصاد بازار شکل داد. با این حال، روندهای سال‌های اخیر به چالش‌هایی برای این نظم جهانی مرتبط با ظهور قدرت‌های منطقه‌ای مانند چین و روسیه و نیز احیای عوامل تمدنی و فرهنگی به عنوان عناصر تعیین‌کننده سیاست جهانی، اشاره می‌کند.

تا پایان جنگ سرد، جهانی دوقطبی وجود داشت که در آن تقابل بین اردوگاه‌های سوسیالیستی و سرمایه‌داری (اتحاد شوروی و ایالات متحده) ساختار روابط بین‌الملل را تعیین می‌کرد. این رقابت اغلب به شکل یک جنگ سرد برای نفوذ در جهان سوم، از جمله آمریکای لاتین، آفریقا و آسیای جنوب شرقی بود. توازن قوا بین دو ابرقدرت، ثباتی مبتنی بر رقابت ایدئولوژیک ایجاد کرد که در آن هر یک از طرفین سعی در تقویت موقعیت خود از طریق ابزارهای دیپلماتیک، اقتصادی و نظامی داشتند.

جهان تک‌قطبی و هژمونی ایالات متحده

پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، ایالات متحده به تنها ابرقدرت تبدیل شد و ارزش‌ها و اصول دموکراتیک خود را در سراسر جهان گسترش داد. نظریه‌پردازانی مانند فرانسیس فوکویاما استدلال می‌کردند که پایان جنگ سرد «پایان تاریخ» را - یعنی نقطه اوج تکامل سیستم‌های ایدئولوژیک که در آن لیبرال دموکراسی به سبک غربی به شکل جهانی حکومت تبدیل می‌شود - نشان می‌دهد. به نظر او جهانی عاری از تقابل ایدئولوژیک پایدارتر و عاری از درگیری خواهد شد.

با این حال، این سناریوی خوش‌بینانه مورد انتقاد سایر اندیشمندان قرار گرفت. به عنوان مثال، ساموئل هانتینگتون در اثر خود «برخورد تمدن‌ها» پیش‌بینی کرد که در آینده سیاست بین‌الملل نه بر اساس ایدئولوژی، بلکه توسط تفاوت‌های فرهنگی و تمدنی تعیین خواهد شد. هانتینگتون تاکید کرد که کشورهایی مانند چین، روسیه و کشورهای اسلامی می‌توانند در عصر جدیدی که در آن درگیری‌ها در خطوط تمدنی ایجاد می‌شود، به دشمنان اصلی غرب تبدیل شوند.

چالش‌های یک جهان چندقطبی

وقایع امروز تأیید می‌کند که پیش‌بینی‌های هانتینگتون شروع به تحقق یافته است. روبرویی آمریکا و متحدانش با روسیه، چین و کشورهای جهان اسلام، نظام چندقطبی جدیدی را شکل می‌دهد که در آن سلطه آمریکا دیگر اجتناب‌ناپذیر

تلقى نمی‌شود. کشورهایی مانند چین، روسیه، ایران و سایر کشورها الگوی غربی نظم جهانی را نمی‌پذیرند و به دنبال ایجاد مراکز قدرت جایگزین بر اساس ارزش‌های فرهنگی و تمدنی خود هستند.

به عنوان مثال، چین به دنبال نفوذ اقتصادی و سیاسی در صحنه بین‌المللی است، اما نه در چارچوب هژمونی مشابه ایالات متحده. چین با تمرکز بر پروژه‌هایی مانند ابتکار «کمربند و راه»، مسیرهای ادغام و همکاری خود را با سایر کشورها ایجاد می‌کند، نه ادعای تسلط جهانی، بلکه بیشتر چندقطبی را ترویج می‌کند.

روسیه به نوبه خود از موقعیت ژئوپلیتیکی و منابع انرژی خود برای به دست آوردن نفوذ با به چالش کشیدن تحریم‌های غرب و مداخله در درگیری‌های منطقه‌ای مانند جنگ اوکراین استفاده کرده است. یکی از ویژگی‌های مهم روسیه، به گفته هانتینگتون، دوگانگی فرهنگی آن است، یعنی روسیه کشوری است که در مرز بین اروپا و آسیا قرار دارد و با چالش هویتی مواجه است و به دنبال تقویت نقش خود در دنیای چندقطبی می‌باشد.

جهان اسلام و نقش آن

تمدن اسلامی در این تحولات جهانی نقش ویژه‌ای دارد. اسلام یک کشور واحد مانند روسیه یا چین نیست، بلکه حدود ۱.۸ میلیارد نفر را متحد می‌کند که در مناطق استراتژیک مهم و غنی از منابع طبیعی زندگی می‌کنند. درگیری‌ها در کشورهایمانند عراق، سوریه، لیبی، افغانستان و یمن اهمیت جهان اسلام را در سیاست جهانی برجسته می‌کند. آمریکا و متحدانش به طور فعال در این منطقه مداخله می‌کنند، اما با مقاومت جریان‌های مختلف ملی و اسلامی نیز مواجه هستند.

تمدن اسلامی مفهوم آخرت‌شناختی خود را از نظم جهانی دارد که با مدل غربی لیبرال دموکراسی در تضاد است و رهبری جهانی آمریکا را به چالش می‌کشد، که ایالات متحده را مجبور می‌کند راهبردهای مختلفی برای مقابله با آن، از توسعه اسلام «لیبرال» تا حمایت از گروه‌های رادیکال‌های تکفیری ایجاد کند.

توسعه درگیری‌ها و جنگ‌های ترکیبی

درگیری‌های کنونی در جهان نیز ویژگی‌های جنگ‌های ترکیبی را پیدا می‌کنند، جایی که روباوری اصلی نه تنها در عرصه نظامی، بلکه در حوزه‌های اقتصادی، اطلاعاتی و دیپلماتیک نیز رخ می‌دهد. در این راستا می‌توان راهبردهای آمریکا را با هدف حفظ موقعیت مسلط در جهان، از جمله استفاده از تحریم‌ها، فشار اقتصادی و کمپین‌های اطلاعاتی در نظر گرفت. پروژه قرن جدید آمریکا (PNAC) که در اواخر دهه ۱۹۹۰ توسعه یافت، به نمادی از چنین استراتژی تبدیل شد و رویکردهای قدرت سخت و قدرت نرم را برای تحقق منافع ایالات متحده در صحنه جهانی و در کشورهایمانند عراق و افغانستان ترکیب کرد.

پس از حوادث ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، استفاده از قدرت سخت در مداخلات در افغانستان و عراق و همچنین توسعه فعال اطلاعات و جنگ‌های نیابتی بیان شد. به عنوان مثال، استفاده استراتژیک از گروه‌های نیابتی مانند گروه‌های تروریستی و همچنین جنگ اطلاعاتی با هدف ترویج ارزش‌های لیبرالی در جهان اسلام، در حال تبدیل شدن به بخشی جدایی‌ناپذیر از استراتژی جدید جهانی غرب است.

نتیجه‌گیری

بدین ترتیب، درگیری‌های کنونی، از جمله جنگ در اوکراین و درگیری در خاورمیانه را می‌توان بخشی از برخورد تمدن‌های جهانی دانست که در آن تفاوت‌های فرهنگی و ارزشی نقش کلیدی دارند. تمایل ایالات متحده برای حفظ هژمونی با چندقطبی فزاینده‌ای مواجه است که ناشی از تقویت بازیگرانی در اوراسیا مانند چین، روسیه، ایران و ترکیه است. این روند نظم جهانی جدیدی را شکل می‌دهد که در آن تسلط یک قدرت دیگر عامل تعیین‌کننده نخواهد بود.

منبع:

https://mnenie.akipress.org/unews/un_post:41300

ورود مارا تن آموزشی ال جی به قرقیزستان

۱۱ مهر

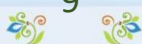
ال جی الکترونیکس در حال گسترش جغرافیای مارا تن مربیگری «آزمایشگاه هوشمند ال جی» است که امسال با شعار «زندگی خوب است وقتی دانش الهام می‌بخشد» برگزار می‌شود. مراکز علمی و آموزشی برجسته کشور برای برگزاری سخنرانی‌ها انتخاب شدند: دانشگاه دولتی فنی قرقیزستان و دانشگاه اقتصادی قرقیزستان. تاتیانا شاخینس، مدیر ارشد روابط عمومی و پروژه‌های ESG در ال جی الکترونیکس در روسیه، به نمایندگی از ال جی آسیای مرکزی در این رویداد سخنرانی کرد.

این سخنرانی تعاملی آغاز همکاری با قرقیزستان در زمینه توسعه مهارت‌های حرفه‌ای در بین جوانان بود. بیش از ۳۸۰ دانشجو از هر دو دانشگاه در جلسات آموزشی «الهام و خوش‌بینی به عنوان کلید ارتباطات موفق» شرکت کردند. مدرس در مورد روندهای فعلی در صنعت روابط عمومی، تمرکز بر ابزارهای ارتباطی مؤثر، اهمیت تفکر مثبت و رویکرد خوش‌بینانه به توسعه محصول و توسعه برند به آنها گفت. علاوه بر این، جنبه‌های مختلف در زمینه مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها، از جمله پروژه‌های اجتماعی - فرهنگی ترکیبی از فناوری و هنر بالا مورد بحث قرار گرفت. انتخاب جمهوری قرقیزستان برای میزبانی این سخنرانی منطقی است، زیرا مرکز آموزشی و تحقیقاتی «آکادمی گرمایش و تهویه هوا» در محل گروه آموزشی تامین گاز و گرما و تهویه دانشگاه دولتی فنی قرقیزستان ایجاد خواهد شد.

در چارچوب این ابتکار، دانشجویان مهارت‌های عملی در کار با تجهیزات و نرم‌افزار ال جی و همچنین فرصتی بی‌نظیر برای بازدید از پروژه‌های قبلاً اجرا شده این شرکت دریافت خواهند کرد. این آموزش در آکادمی برگزار می‌شود که مجهز به سیستم‌های HVAC مدرن است که به دانشجویان امکان می‌دهد با فناوری‌های پیشرفته در زمینه کنترل آب و هوا و تهویه مطبوع آشنا شوند. به عنوان بخشی از این دوره، آنها قادر خواهند بود با تجهیزات پیشرفته کار کنند که به طور قابل توجهی رقابت‌پذیری آنها را در بازار کار افزایش می‌دهد. ابتکارات آموزشی در بیشکک نه تنها به یک زمینه ارتباطی پربار، بلکه منبع الهام برای همه حاضران تبدیل شد. این شرکت قصد دارد به اجرای برنامه‌های مشابه، گسترش جغرافیا و پوشش مخاطبان ادامه دهد.

منبع:

https://24.kg/biznes_info/307856_prosvetitel'skiy_marafonLG_teper_vkirygyzstane/

افتتاح یادمان «دوستی مردمان» بیشکک پس از بازسازی

۲۳ مهر

در تاریخ ۲۳ مهر در بیشکک مراسم رسمی بازگشایی یادمان «دوستی مردمان» همزمان با جشن یکصدمین سالگرد تشکیل استان خودمختار قارا- قرقیز برگزار شد.

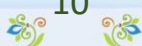
به گزارش بخش رسانه‌ای وزارت فرهنگ، در این مراسم ادیل بایسالوف معاون کابینه وزیران، مارات تاگایف معاون وزیر فرهنگ، کارمندان شهرداری بیشکک، رئیس مجمع اقوام قرقیزستان، روسای انجمن‌های اقوام، نمایندگان سفارتخانه‌ها و همچنین شخصیت‌های فرهنگی و فعالان عمومی حضور داشتند.

بایسالوف متذکر شد که این بنای تاریخی نشان‌دهنده ریشه‌های عمیق تاریخ قرقیزستان، میراث اجدادی و همچنین قوام و وحدت قرقیزستان چندملیتی مدرن است.

این مراسم با اجرای برنامه کنسرت و نمایشگاه لباس‌های محلی اقوام مختلف قرقیزستان همراه بود.

منبع:

<https://culture.akipress.org/news:2178630>

جمعیت در جمهوری قرقیزستان در سال ۲۰۲۴

۲۴ مهر

جمعیت دائمی جمهوری قرقیزستان در آغاز سال ۲۰۲۴، بالغ بر ۷ میلیون و ۱۶۲ هزار نفر و جمعیت واقعی ۶ میلیون و ۴۸۷ هزار نفر بوده است که بیش از یک سوم جمعیت دائمی (۳۴.۹ درصد) در مناطق شهری و تقریباً دو سوم (۶۵.۱ درصد) در مناطق روستایی زندگی می‌کردند. تراکم جمعیت به طور متوسط ۳۶ نفر در هر کیلومتر مربع است.

تغییرات اندازه جمعیت تحت تأثیر رشد طبیعی جمعیت است که تحت تأثیر تغییرات نرخ تولد و مرگ و میر جمعیت و همچنین میزان مهاجرت جمعیت شکل می‌گیرد. همانند سال گذشته، میزان مهاجرت ورودی مثبت بود که به ۱۰ هزار نفر رسید. در نتیجه، رشد کل جمعیت در سال ۲۰۲۳ بالغ بر ۱۲۴.۳ هزار نفر بود.

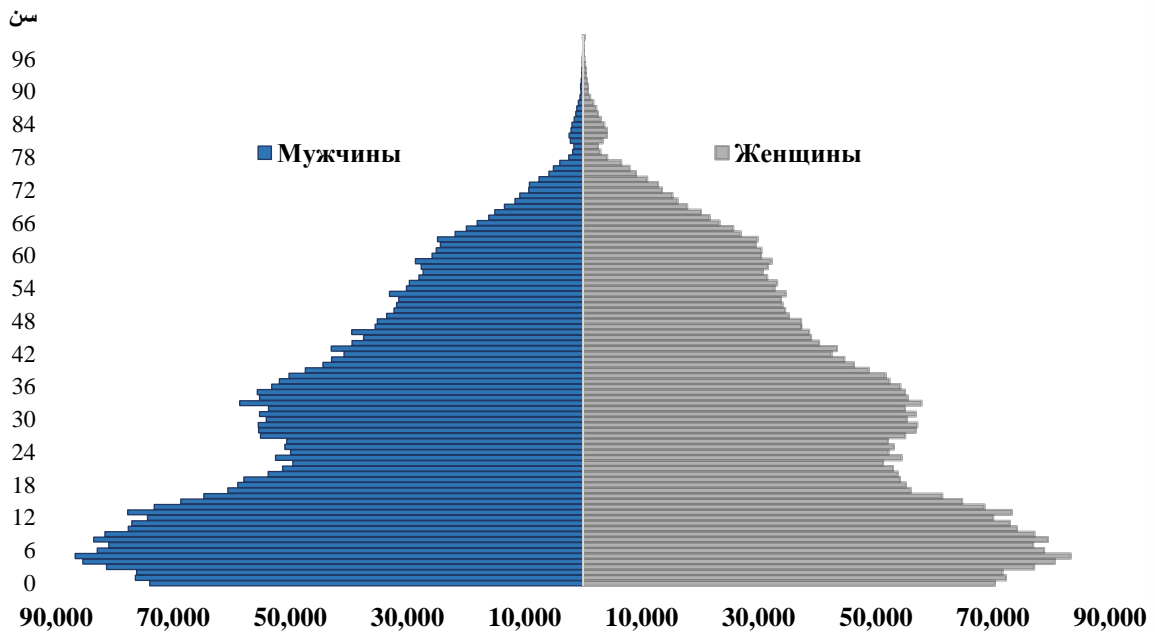
در سال ۲۰۲۳ نرخ رشد جمعیت ۱.۸ درصد بود که در قیاس با استانداردهای جهانی بسیار بالاست. بیشترین نرخ رشد جمعیت در استان‌های باتکن و اوش (به ترتیب ۲.۲ درصد و ۲.۰ درصد)، استان جلال‌آباد (۱.۹ درصد) و کمترین آن در استان‌های نارین و ایسیق‌کول (به ترتیب ۱.۲ درصد و ۱.۱ درصد) مشاهده شده است.

یکی از ویژگی‌های مهم جمعیت کشور، تناسب گروه‌های سنی کمتر از سن کار، در سن کار و بیشتر از سن کار است. در آغاز سال ۲۰۲۴ ۳۴.۲ درصد از کل جمعیت را کودکان و نوجوانان، ۵۶.۵ درصد را افراد در سن کار و ۹.۳ درصد را افراد در سن بالاتر از سن کار تشکیل می‌دادند.

ساختار جنسیتی و سنی جمعیت جمهوری قرقیزستان (تخمین زده شده در ابتدای سال ۲۰۲۴، افراد)

زن و مردان

برتری تعداد جمعیت زنان تقریباً از ۴۰ سالگی شروع می‌شود و در سنین بالای ۸۰ سال تعداد زنان تقریباً ۲ برابر تعداد مردان است. این برتری عمدتاً به دلیل تفاوت در مرگ و میر ناشی از سن در میان جمعیت مرد و زن است. میانگین سنی جمعیت قرقیزستان همچنان در حال رشد است و در ابتدای سال ۲۰۲۴ به ۲۸.۶ سال برای هر دو جنس، ۲۷.۷ سال برای مردان و ۲۹.۵ سال برای زنان رسیده است.

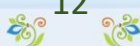
در ساختار جنسیتی و سنی جمعیت قرقیزستان، تفاوت در تغییرات در گروه‌های سنی جمعیت باقی مانده است. بدین ترتیب، در گروه زیر سن کار، کاهش جزئی مشاهده شد (۳۴.۶ درصد در سال ۲۰۱۹، در مقابل ۳۴.۲ درصد در سال ۲۰۲۳). اما نسبت کودکان و نوجوانان در کل جمعیت استان‌هایی که نرخ زاد و ولد از میانگین کشوری بیشتر است (باتکن، جلال‌آباد، اوش و تالاس)، افزایش یافته است.

در سال‌های اخیر، تمایل به کاهش جزئی در سهم جمعیت در سن کار از کل جمعیت (۵۷.۳ درصد در سال ۲۰۱۹ در مقابل ۵۶.۵ درصد در سال ۲۰۲۳) وجود داشته است. این روند تا حدودی به دلیل ورود نسل کم‌جمعیت جوانان متولد اوایل دهه ۲۰۰۰ به سن کار است، زمانی که کشور هنوز با کاهش نرخ زاد و ولد مواجه بود.

به دلیل کاهش نسبت جمعیت در سن کار، نسبت وابستگی اندکی افزایش یافت و به ۷۷۰ نفر رسید. بیشترین نرخ در استان‌های باتکن (۹۰۹ نفر)، جلال‌آباد (۸۸۹ نفر)، اوش (۸۸۰ نفر) و کمترین آن در شهرهای بیشکک و اوش (به ترتیب ۴۸۶ نفر و ۶۵۲ نفر) ثبت شده است.

این در حالی است که به دلیل ورود به سن بازنشستگی نسل دهه ۱۹۶۰ که نسبت به نسل‌های قبل تعداد بیشتری دارد، سالانه تعداد افراد بالای سن کار افزایش یافته و به ۹.۳ درصد از کل جمعیت در پایان سال ۲۰۲۳ رسید. بخش عمده‌ای از جمعیت بالای سن کار را زنان تشکیل می‌دهند (حدود ۶۸ درصد یا ۴۵۱.۳ هزار نفر). این به این دلیل است که امید به زندگی زنان بیشتر از مردان و سن بازنشستگی زنان پنج سال زودتر است.

بر اساس مقیاس سازمان ملل، اگر نسبت افراد ۶۵ سال و بالاتر در کل جمعیت کمتر از ۴ درصد باشد، جمعیت چنین کشوری جوان در نظر گرفته می‌شود. اگر در محدوده ۴ تا ۷ درصد باشد، جمعیت در آستانه سالمندی است. اگر بالای ۷ درصد

باشد - جمعیت مسن می‌باشد. جمعیت قرقیزستان در آستانه سالمندی قرار دارد: در آغاز سال ۲۰۲۴، ۴۰۷.۹ هزار نفر یا ۵.۷ درصد از اتباع کشور ۶۵ سال و بیشتر سن داشتند.

با این حال، این شاخص به طور قابل توجهی کمتر از شاخص‌های سایر کشورهای مشترک‌المنافع است، به عنوان مثال، شاخص برای قزاقستان ۸.۸ درصد (در ابتدای سال ۲۰۲۴)، آذربایجان - ۹.۱ درصد (در ابتدای سال ۲۰۲۴)، فدراسیون روسیه - ۱۶.۵ درصد (در ابتدای سال ۲۰۲۳) و بلاروس - ۱۷.۲ درصد (در آغاز سال ۲۰۲۴) بود. طبق پیش‌بینی سازمان ملل، روند سالمند شدن جمعیت قرقیزستان در حدود سال ۲۰۳۰ ظاهر خواهد شد، زمانی که نسبت افراد مسن ۶۵ سال و بالاتر به ۷ درصد نزدیک خواهد شد.

در نتیجه مهاجرت و همچنین تفاوت در سطح تولید مثل طبیعی، تغییراتی در ترکیب قومی جمعیت رخ داد. بدین ترتیب تعداد قرقیزها، ازبک‌ها، دونگان‌ها، تاجیک‌ها و سایر اقوام افزایش یافته و برعکس، تعداد روس‌ها، اوکراینی‌ها، تاتارها، بلاروس‌ها، آلمانی‌ها و دیگران کاهش یافته است. اما با وجود مهاجرت زیاد در دهه ۱۹۹۰ و اوایل دهه ۲۰۰۰، نمایندگان تمام اقوام که به طور تاریخی در کشور زندگی می‌کردند، حفظ شده‌اند. در مجموع، بیش از ۱۰۰ گروه قومی در این کشور زندگی می‌کنند که بیشترین تعداد آنها (طبق برآوردهای اولیه سال ۲۰۲۴) قرقیزها - ۵ میلیون و ۵۷۱ هزار نفر (۷۷.۸ درصد از کل جمعیت) و ازبک‌ها - ۱ میلیون و ۱۸ هزار نفر (۱۴.۲ درصد) و روس‌ها - ۲۹۸ هزار نفر (۳.۸ درصد) هستند.

در عمل بین‌المللی، نرخ باروری (نرخ باروری کل) برای اندازه‌گیری نرخ تولد به تفکیک کشورها استفاده می‌شود. در قرقیزستان، از آغاز دهه ۲۰۰۰، این شاخص تمایل به افزایش داشته است، اما از سال ۲۰۱۹، نرخ باروری اندکی کاهش یافته و در سال ۲۰۲۳ به طور متوسط به ازای هر زن ۱۵ تا ۴۹ ساله، ۲.۷ فرزند بوده است. به طور سنتی، بیشترین تعداد نوزادان از زنان ۲۰ تا ۳۰ ساله متولد می‌شوند (بیش از ۵۷ درصد از کودکان متولد شده در یک سال). بنابراین، در قرقیزستان، بر خلاف بسیاری از کشورهای مستقل مشترک‌المنافع که نرخ تولد تا سطح تولید مثل ساده کاهش یافته است، تولید مثل گسترده جمعیت تضمین می‌شود.

یکی دیگر از مولفه‌های مهم موثر بر رشد طبیعی جمعیت، مرگ و میر است. در سال ۲۰۲۳، ۳۱.۵ هزار مورد مرگ ثبت شده است که ۱.۸ هزار نفر یا ۵.۴ درصد کمتر از سال ۲۰۱۹ (۳۳.۳ هزار مورد) است. بر این اساس، نرخ کلی مرگ و میر جمعیت قرقیزستان در سال ۲۰۲۳ کاهش یافته و به ۴.۴ مرگ در هر ۱۰۰۰ نفر (۲۰۱۹ - ۵.۱) رسیده است. در عین حال، جمعیت قرقیزستان از نظر جمعیتی نسبتاً جوان در نظر گرفته می‌شود. در این راستا، در عمل جهانی، برای مقایسه میزان مرگ و میر در کشورهای با ساختارهای سنی مختلف جمعیت، نرخ مرگ و میر استاندارد شده محاسبه می‌شود. این میزانی است که نرخ کلی مرگ و میر با آن مطابقت خواهد داشت، اگر ساختار توزیع جمعیت بر حسب سن با توجه به ترکیب جمعیت اروپا که به عنوان استاندارد پذیرفته شده است، ارائه شود، بر اساس این محاسبات، میزان مرگ و میر جمعیت قرقیزستان در سال ۲۰۲۳، ۸.۰ مرگ در هر ازای ۱۰۰۰ نفر جمعیت بوده است.

ویژگی قرقیزستان این است که بیشترین تأثیر را بر تغییرات مرگ و میر کلی، مرگ و میر ناشی از بیماری‌های سیستم گردش خون دارد که سالانه بیش از نیمی از مرگ و میرها را به همراه دارد (۱۶۵۲۱ مرگ یا ۵۲.۴ درصد از کل مرگ و میرها در سال ۲۰۲۳).

بیشترین تعداد مرگ و میر ناشی از این علت مرگ (۱۳۰۳۴ مرگ یا ۷۸.۹ درصد از تعداد مرگ و میر ناشی از بیماری‌های قلبی عروقی) را افراد بالای سن کار تشکیل می‌دهند. اما این بیماری‌ها عامل اصلی مرگ و میر در جمعیت در سن کار (بیش از ۳۵ درصد از کل مرگ و میر در سن کار در سال ۲۰۲۳) نیز هستند.

نئوپلاسم‌ها (بیماری‌های انکولوژیک) در رتبه دوم در ساختار علل مرگ (۱۲.۹ درصد از کل مرگ و میرها در سال ۲۰۲۳) قرار دارد که در طول سال‌ها سطح بالای خود را در قرقیزستان و اکثر کشورهای مشترک‌المنافع حفظ کرده است.

سهم قابل توجهی در ساختار علل مرگ و میر ناشی از علل غیرطبیعی مرگ (جراحات، مسمومیت و برخی دیگر از پیامدهای علل خارجی - ۲۳۳۲ مرگ یا ۷.۴ درصد از کل مرگ و میرها در سال ۲۰۲۳) است. مرگ و میر ناشی از علل

غیرطبیعی در میان جمعیت در سن کار شایع‌تر است (۱۷۰۴ مرگ، یا ۱۷.۲ درصد از کل تعداد مرگ و میر در سن کار در سال ۲۰۲۳).

بیماری‌های تنفسی در رتبه بعدی در فهرست علل مرگ و میر قرار دارند (۱۹۷۲ مرگ یا ۶.۳ درصد کل مرگ و میرها در سال ۲۰۲۳).

در ساختار علل مرگ و میر جمعیت، بیماری‌های دستگاه گوارش همچنان جزو پنج عامل اصلی مرگ و میر هستند (۱۶۱۹ مرگ یا ۵.۱ درصد از کل مرگ و میرها در سال ۲۰۲۳).

مرگ و میر ناشی از برخی بیماری‌های عفونی و انگلی (۶۹۶ مرگ یا ۲.۲ درصد از کل مرگ و میرها در سال ۲۰۲۳) معمولاً خاص مردان است. در میان افرادی که بر اثر برخی بیماری‌های عفونی و انگلی جان خود را از دست داده‌اند، نسبت قابل توجهی را کسانی تشکیل می‌دهند که بر اثر سل فوت کرده‌اند (۴۵.۴ درصد) که عمدتاً در سن کار بوده‌اند (۵۷.۶ درصد از تعداد فوت‌های ناشی از سل).

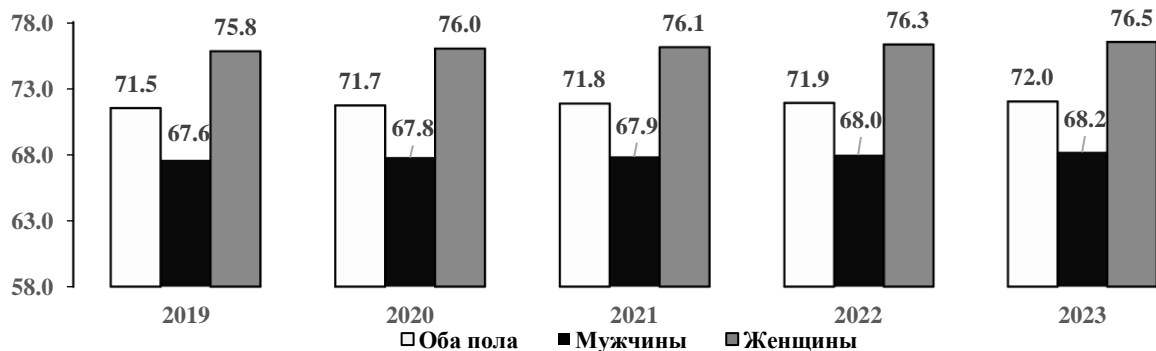
مرگ و میر مادران در قرقیزستان همچنان بالاست. در سال ۲۰۲۳، ۳۳ زن بر اثر عوارض حاملگی، زایمان و دوران پس از زایمان جان خود را از دست داده‌اند (۲۲.۶ زن در هر ۱۰۰ هزار تولد زنده).

مرگ و میر نوزادان، علیرغم کاهش محسوس آن در سال‌های اخیر، همچنان بالاست. در سال ۲۰۲۳، ۲۰۴۰ نوزاد زیر یک سال بر اثر بیماری‌های مختلف، مسمومیت‌ها و جراحات جان خود را از دست دادند (۱۴.۰ کودک در هر ۱۰۰۰ تولد زنده).

علل اصلی مرگ و میر نوزادان بیماری‌ها و شرایطی هستند که در دوره پریناتال (پس از زایمان) ایجاد می‌شوند. در سال ۲۰۲۳، ۱۵۰۱ کودک زیر یک سال بر اثر این علل جان خود را از دست دادند (۷۳.۶ درصد از کل تعداد مرگ و میر کودکان زیر یک سال).

پس از آن ناهنجاری‌های مادرزادی - ۲۰۷ نوزاد (۱۰.۱ درصد)، سپس بیماری‌های تنفسی - ۱۸۱ کودک (۸.۹ درصد) و جراحات، مسمومیت‌ها و برخی از پیامدهای دیگر ناشی از علل خارجی - ۴۳ مرگ (۲.۱ درصد) قرار دارند. توقف رشد به طور کلی و مرگ و میر نوزادان باعث افزایش جزئی در امید به زندگی در بدو تولد شد، هم برای مردان (۶۸.۲ سال) و هم برای زنان (۷۶.۵ سال). بنابراین، هنوز یک شکاف جنسیتی (۸ سال) در میانگین امید به زندگی وجود دارد.

امید به زندگی در بدو تولد بر اساس جنسیت (تعداد سال)

زنان و مردان و هر دو جنسیت

احتمال زنده ماندن تا سن بازنشستگی برای زنان بیش از ۹۰ درصد و برای مردان حدود ۸۰ درصد است.

مهاجرت تأثیر بسزایی بر تغییرات کل جمعیت یک کشور دارد. در سال ۲۰۲۳، تغییرات مهاجرت ناشی از افزایش قابل توجه جابجایی‌های داخل کشور و همچنین افزایش جزئی مهاجرت جمعیت به خارج از کشور بود.

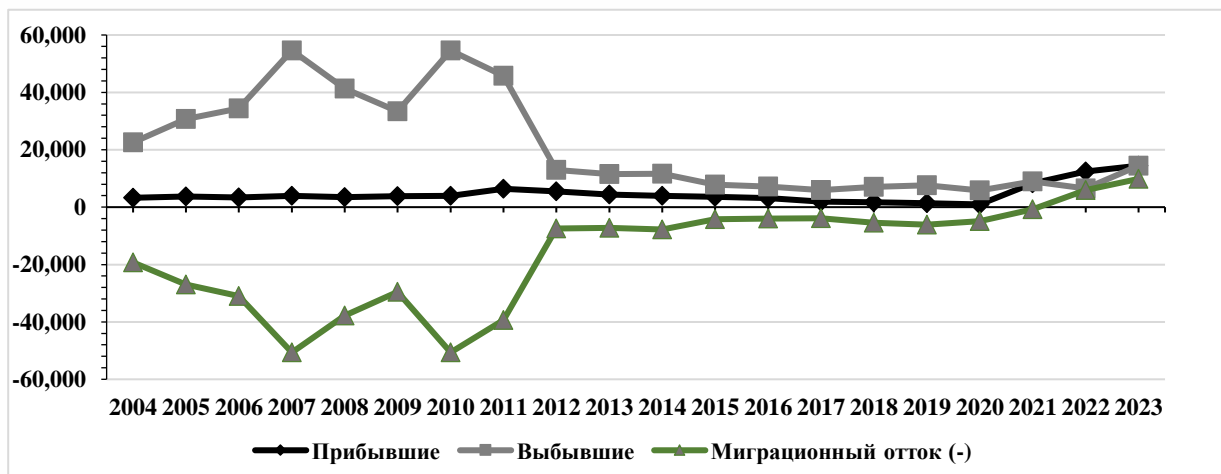

در سال ۲۰۲۳، ۱۴۴۵۳ نفر برای اقامت دائم وارد کشور شدند و ۴۶۱۰ نفر از کشور برای همیشه رفتند. بدین ترتیب، مهاجرت ورودی به ۹۸۴۳ نفر (۶۵۲۷ نفر در سال ۲۰۲۲) رسید و در سال ۲۰۲۳، قرقیزستان شاهد کاهش تعداد افرادی بود که کشور را برای اقامت دائم در کشورهای دیگر ترک کردند. سال گذشته، تراز مهاجرت مثبت تقریباً با همه کشورهای مشترک‌المنافع به استثنای قزاقستان (-۴۸۷ نفر) مشاهده شد.

کشورهای اصلی از نظر انتخاب محل اقامت دائم (یا بلندمدت) جدید برای مهاجران از قرقیزستان همچنان روسیه و قزاقستان هستند.

از ۳۳.۵ هزار نفری که در سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۲۳ قرقیزستان را ترک کردند، ۱۰.۵ هزار نفر یا ۳۱.۰ درصد مهاجران قرقیزتبار بودند.

مهاجرت خارجی جمعیت (هزار نفر)

واردشدگان

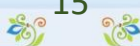
خارج‌شدگان

مهاجرت خروجی

مهاجرت داخلی همچنان به سمت بیشکک و استان چوی است، در حالی که سایر مناطق به طور پیوسته جمعیت خود را از دست می‌دهند. در سال ۲۰۲۳، کل ورود مهاجران بین شهر بیشکک (۸۷.۱ درصد) و استان چوی (۱۲.۹ درصد) توزیع شد.

بنابراین، فرآیندهای جمعیتی که در سال‌های اخیر در قرقیزستان اتفاق افتاده است، نرخ بالای رشد جمعیت دارد و نرخ زاد و ولد همچنان بالاست و بازتولید جمعیت را تضمین می‌کند.

<https://www.stat.gov.kg/ru/news/podgotovlen-k-pechati-demograficheskij-ezhegodnik-kyrgyzskoj-respubliki-2018-2023/>

عامل دین در سیاست

۲۰ مهر

در سیاست جهانی مدرن، مذهب و ارزش‌های آن اغلب به عنوان یک انگیزه یا ابزار عمل می‌کنند و بر تصمیمات سیاست خارجی تأثیر می‌گذارند. ارزش‌های دینی در حال تبدیل شدن به یک عامل ایدئولوژیک مهم است که می‌تواند تنش را در روابط بین‌الملل افزایش دهد. نمونه آن مسئله فلسطین در خاورمیانه است که به نقطه تماس تمدن‌ها و فرهنگ‌های مختلف تبدیل شده است.

برای مسلمانان، بیت‌المقدس از اهمیت زیادی برخوردار است، زیرا مسجد الاقصی که در قلمرو آن قرار دارد، سومین حرم اسلام است. در سال‌های اخیر، منازعه بر سر مسئله فلسطین، ویژگی‌های جهانی و ایدئولوژیک پیدا کرده است. با وجود حمایت تعدادی از کشورهای غربی از اسرائیل، بسیاری از دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی، از جمله سازمان ملل نسبت به پیامدهای انسانی این درگیری ابراز نگرانی کردند.

برخی از کشورها مانند افغانستان، ایران و عربستان سعودی سیاست‌های داخلی و خارجی خود را بر اساس اصول دینی استوار می‌کنند. در تعدادی از کشورهای عربی، از جمله عراق، لبنان و قطر، اسلام نیز نقش مهمی در شکل دادن به تصمیمات سیاسی دارد. حتی در ترکیه با وجود جایگاه سکولار آن، تأثیر عوامل مذهبی در گفتمان سیاسی محسوس است.

باورهای مذهبی نه تنها در خاورمیانه، بلکه فراتر از آن بر سیاست خارجی تأثیر می‌گذارد. به عنوان مثال، برخی از گروه‌های مسیحی در ایالات متحده نقش مهمی در شکل دادن به دستور کار سیاست خارجی داشته‌اند. بنابراین، دیدگاه‌های برخی از محافل مذهبی بر تصمیم‌گیری‌های سیاسی در مورد خاورمیانه تأثیر گذاشت.

در عین حال، در تعدادی از کشورها مانند ونزوئلا و آرژانتین، مذهب نیز در اولویت‌های سیاست خارجی منعکس شده است. در هند، با روی کار آمدن نارندرا مودی، ناسیونالیسم هندو تقویت شده است که بر روابط داخل کشور و سیاست خارجی آن نیز تأثیر می‌گذارد.

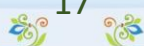
برخی از دولت‌ها با ترویج تفسیر خود از دین از طریق حمایت فرهنگی و اقتصادی، از قدرت نرم استفاده می‌کنند. به عنوان مثال، عربستان سعودی بودجه ساخت مراکز اسلامی در کشورهای دیگر را تأمین می‌کند و به گسترش تفسیر خود از اسلام کمک می‌نماید.

در کنار دولت‌ها، سازمان‌های مذهبی فراملی نقش مهمی در سیاست جهانی دارند. اینها شامل سازه‌هایی مانند کلیسای کاتولیک رومی، کلیسای انگلیکن و شورای جهانی کلیساها است. همچنین جنبش‌های مذهبی مدرن مانند معبد شیطنانی که مدعی حمایت از حقوق آزادی مذهبی است، بر دستور کار سیاسی تأثیرگذار است.

تعریف تروریسم همچنان موضوع بحث در کشورهای مختلف است. به عنوان مثال، سازمان‌هایی مانند حزب الله یا حماس در برخی از کشورها تروریستی تلقی می‌شوند، در حالی که در کشورهای دیگر به طور متفاوتی به آنها نگاه می‌شود. این سوال پیچیدگی و ماهیت چندلایه روابط بین‌الملل را برجسته می‌کند، جایی که بازیگران مختلف رویکردهای متفاوتی نسبت به پدیده‌های مشابه دارند.

تأثیر دین بر سیاست در خارج از جوامع مذهبی سنتی نیز مشهود است. رویکردهای مدرن در روابط بین‌الملل، مانند ساخت‌گرایی، ابزارهایی را در اختیار محققان قرار می‌دهد تا با تأکید بر اهمیت عوامل ناملموس مانند ایده‌ها و فرهنگ، نقش دین را تحلیل کنند.

منبع: https://mnenie.akipress.org/unews/un_post:41368

روشن اراتوف: مراسم تدفین ساده خواهد شد

۲۴ مهر

صادر جباروف رئیس‌جمهور قرقیزستان در تاریخ ۲۳ مهر سال جاری فرمان پیرامون اقداماتی برای اجرای قانون جمهوری قرقیزستان درباره امور تدفین و تشییع جنازه را امضا کرد. به مفتی دستور داده شده است که سنت‌های تدفین را ساده و فتوهای مناسب را صادر کند تا از اتلاف در هنگام نصب بناهای یادبود بر روی قبور جلوگیری شود. روشن اراتوف کارشناس بخش فتوای اداره دینی مسلمانان قرقیزستان (مفتیات) با خبرگزاری ملی «خبر» درباره کار آینده که در طول دو سال با هدف جلوگیری از هزینه‌های غیرضروری انجام خواهد شد، مصاحبه کرد.

- دیروز فرمان رئیس‌جمهور صادر شد که چند وظیفه را بر عهده مفتیات واگذار کرد. اکنون چه کاری در این راستا آغاز شده است؟

- فرمان رئیس‌جمهور پیرامون اجرای قانون تدفین و تشییع به منظور پرهیز از افراط و تفریط در هنگام دفن و ایجاد تعادل در جایگاه اجتماعی مسلمانان امروز است. امروزه در هنگام تدفین، مواردی وجود دارد که مردم با یکدیگر رقابت می‌کنند: یکی بنای یادبود مرمری می‌سازد، دیگری سنگ گرانبه می‌گذارد و سایر قبور مسلمانان واقع در نزدیکی را زیر پا می‌گذارند. برای جلوگیری از این امر، رئیس‌جمهور به مفتیات دستور داد که دفن مسلمانان را با قوانین شرعی مطابقت دهد. در حال حاضر، اداره دینی مسلمانان قرقیزستان در حال تدوین فتوا است. این فتوا منجر به پایان اسراف از لحظه مرگ میت، هنگام غسل و تدفین و سفره چیدن برای افرادی که برای تشییع جنازه می‌آیند و ممنوعیت قرار دادن سنگ مرمر و سنگ گرانبه بر روی قبور و نصب حصارهای فلزی در دور آن خواهد شد.

- آیا دفن اموات بر اساس شریعت اسلامی احکام و شرایط خاصی دارد؟

- در حدیث نبوی آمده است که نباید سنگ یا سازه مرتفع، اعم از گچ، بتن و خشت، بر روی قبر نصب و یا کتیبه نوشته شود. علاوه بر این، نشستن و راه رفتن روی سنگ قبر ممنوع است. به هر حال، یک فرد متوفی پس از مرگ سزاوار همان احترامی است که در طول زندگی داشت. ممکن است این سوال پیش بیاید که چرا شریعت نصب سنگ قبر را ممنوع کرده است؟ اولاً، برای جلوگیری از اتلاف، زیرا سنگ‌های گران‌قیمت به درد کسی نمی‌خورد، و ثانیاً، کسانی که برای خواندن قرآن برای متوفی به گورستان می‌آیند، باید تحت تأثیر درک عمیق از گذار از دنیای فانی به دارالبقا از آنجا خارج شوند.

- امروزه نابرابری بین مردم در نصب آثار بر روی قبور وجود دارد. آیا شرایط اکنون تغییر خواهد کرد؟

- نصب بنای یادبود بر روی قبر باعث نوعی رقابت شد و دیگر برابری بین مردم وجود ندارد. برخی از مردم مغرور و برخی دیگر فاقد امکانات هستند و احساس نابرابری می‌کنند، زیرا نتوانستند بنای یادبودی برای متوفی برپا کنند. به همین دلیل است که فکر می‌کنم این فرمان همه جنجال‌ها در مورد مراسم ختم در جامعه ما را از بین می‌برد. پیش از این، مفتی در سطح خود اقدامات توضیحی در این زمینه انجام می‌داد و این فرمان به مشکلات مذکور پایان خواهد داد. در حال حاضر ادارات ذیربط اجرای وظایف محوله را در سطح گسترده آغاز کرده‌اند.

- گفته شد که سنگ مزار و حصار قبر باید از مصالح چوبی به ارتفاع کمتر از ۷۰ سانتی‌متر ساخته شود.

چه کارهایی در این راستا انجام می‌شود؟

- اکنون در حال بررسی مساله صدور فتوا مبنی بر جلوگیری از اسراف و نگاشتن اسم و تاریخ تولد و مرگ متوفی بر چوب مزار به اندازه ۷۰ سانتی‌متر هستیم تا مردم بتوانند به قبرستان بیایند و قبر گذشته خود را پیدا کنند. قبر باید ساده باشد. شریعت اجازه می‌دهد تا دور قبر حصار کشیده شود تا از راه رفتن افراد و حیوانات روی آن جلوگیری شود. تمیز کردن دور و بر قبر و ایجاد مسیرها برای راحتی زوار نیز مجاز است. دفن‌های بعدی طبق این قانون و بر اساس فتوایی که از طرف مفتیات صادر می‌شود، انجام خواهد شد.

- دو سال پیش، فرمان رئیس‌جمهور پیرامون اقداماتی برای ساده‌سازی جشن‌های خانوادگی و مراسم

یادبود صادر شد. آیا در این مدت هزینه‌ها در مراسم ختم کمتر و در کشتار دام در مراسم یادبود تغییراتی ایجاد شده است؟

- البته، بعضی نتایج مثبت هست. در طول سال ما با فعالان روستایی، بزرگان و ائمه جماعات و مردم محل کار تبیینی انجام دادیم و آنها درست برداشت کردند. افرادی بودند که نزد مفتی آمدند و از او تشکر کردند. مراسم تشییع جنازه در شهرها چندان به چشم نمی‌آید، اما در روستاها از سر غرور کاذب، مردم قرض می‌گرفتند و مراسم ختم پرهزینه برگزار می‌کردند. اما سپس نظراتی در مورد لزوم برقراری برابری اجتماعی بیان شد. با این حال، ما هنوز بر این باوریم که هنوز همه چیز مرتب نیست. به عنوان مثال، در استان‌های اوش و باتکن تواضع در مراسم تدفین از دیرباز مشاهده می‌شد. می‌توان گفت که در سایر استان‌ها شروع به کاهش هزینه‌های غیرضروری کرده‌اند. اما در استان‌های نارین و ایسیق کول هزینه‌های دفن به صورت نامعقول زیاد است و ده‌ها دام ذبح می‌شود. امروزه ذبح به یک دام رسیده است. آنگاه در دهات و شهرستان‌ها بزرگان، نمایندگان و مردم گرد آمدند و قوانین داخلی را وضع کردند. اکنون فرمانی که دیروز صادر شد، به مراسم تدفین نظم خواهد بخشید.

منبع:

<https://kabar.kg/news/ravshan-eratov-obriady-pogrebeniia-budut-privedeny-v-poriadok/>

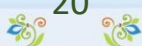

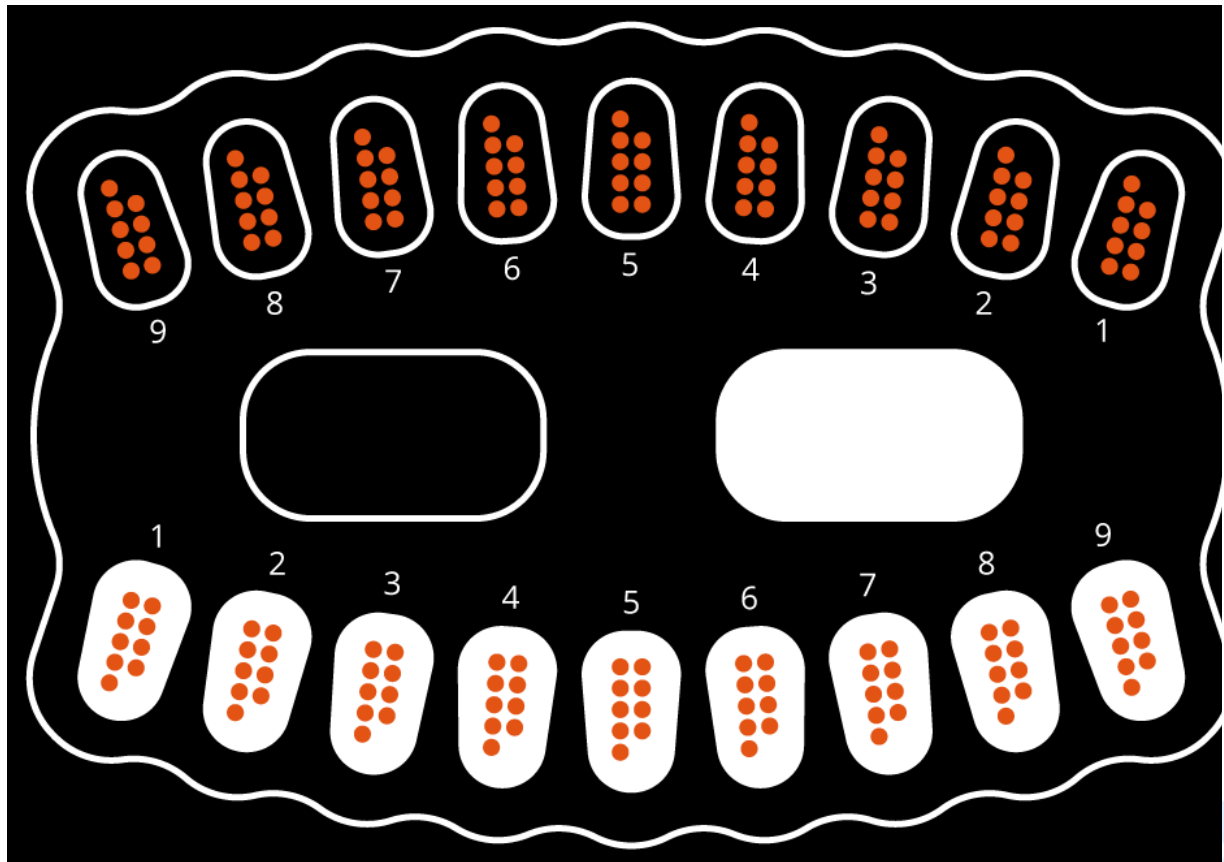
تاغوز قارغال - قدیمی ترین بازی استراتژیک قرقیزها

بر اساس منابع تاریخی، اقوام عشایری از قدیم الایام تاغوز قارغال بازی می کردند و به لطف آن، پسران و جوانان تفکر منطقی و راهبردی را می آموختند، زیرا هدف آن به دست آوردن دارایی حریف بود و برای افرادی که قصد مناصب بالا را داشتند، این بازی یک نوع امتحان بود. بازی مشابهی در میان مغولها این قارغال و در میان قزاقها تاغور قوملاق نامیده می شود.

صنعتگران تخته بازی را از چوب خشک شده اُرس، سنجد یا صنوبر می‌تراشیدند و سپس آن را با کنده‌کاری‌های ماهرانه تزئین می‌کردند. چوب‌های تازه بریده شده را با خامه یا آب چرب آبگوشت می‌مالیدند و در سایه خشک می‌کردند. سپس ۹ چاله یکسان در دو طرف مقابل تخته و ۲ چاله بزرگتر (خزانه) در وسط آن بریده می‌شد.

هر سوراخ نام خود را دارد:

۱. آز (دهان) - اولین سوراخ؛
۲. تکیلدک اوی (گاو سریع) - سوراخ سریع؛
۳. آت اوتپوس (مکانی غیر قابل عبور برای اسب) - چاله‌ای که بازیکنان اغلب در آن گیر می‌کنند؛
۴. جَمَن اوی (خانه بد) - چاله بدشانسی؛
۵. پل اوی (خانه در گذرگاه) - چاله میانی؛
۶. دالی (استخوان کتف) - چاله بعد گذرگاه؛
۷. اِکی تیش اوی (خانه با دو دندان)؛
۸. کوک مایون (گردن آبی)؛
۹. قویروق او (خانه در دُم) - آخرین چاله.

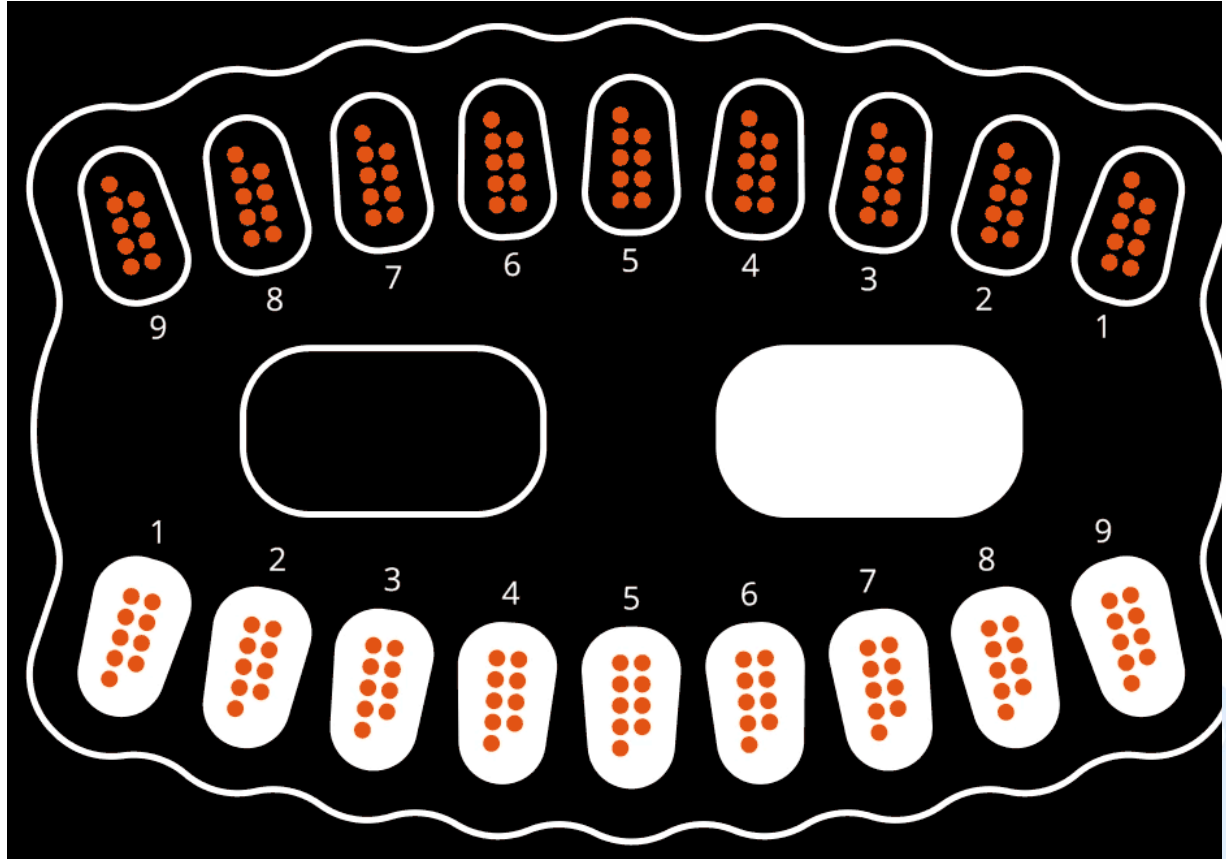
بازی با این آغاز می‌شود که ۱۸ چاله (۹ چاله برای هر دو بازیکن) با قارغال‌ها - گلوله‌ها یا مهره‌ها که در زبان قرقیزی به معنای «پشگل گوسفند» است، پر می‌شود. این مهره‌ها معمولاً از چوب یا سنگ ساخته می‌شوند.

قوانین بازی تاغوز قارغال

بازیکنان برای تعیین اینکه چه کسی اولین حرکت را انجام می‌دهد، قرعه‌کشی می‌کنند و نفر برنده در سمت سفید تخته می‌نشیند. بازیکن با یک دست حرکت می‌کند، اما اگر بیش از ۱۲ مهره باشد، می‌تواند با دست دوم به خودش کمک کند. حرکت عبارت است از گرفتن قارغال‌ها از یک چاله واقع در طرف بازیکن و گذاشتن آنها یکی یکی در چاله‌های دیگر در خلاف

جهت عقربه‌های ساعت (قبلاً در جهت عقربه‌های ساعت بازی می‌کردند). بازیکن مهره‌ها را از یک چاله دلخواه می‌گیرد و از چاله بغلی شروع کرده، آنها را یکی یکی در چاله‌های بعدی قرار می‌دهد. اگر در یک چاله فقط یک قارغال باشد و حرکت توسط آن انجام شود، آن مهره به چاله بعدی منتقل می‌شود.

اگر آخرین گلوله در یکی از چاله‌های حریف فرود آید و تعداد گلوله‌ها موجود در آن زوج باشد، حرکت موفقیت‌آمیز در نظر گرفته می‌شود و بازیکن تمام قارغال‌های این چاله را به خزانه خود می‌برد.

اگر آخرین قارغال در چاله با دو مهره حریف قرار گیرد، بازیکن این سه مهره را به خزانه خود می‌برد و آن چاله را آس یا توس اعلام و با علامت خاصی مشخص می‌کند. بدین ترتیب، او چاله حریف را می‌برد و می‌تواند تمام قارغال‌هایی را که متعاقباً به چاله آس می‌افتند، به خزانه خود ببرد. فقط یک چاله و فقط یک بار ممکن است آس اعلام شود. تغییر آس در طول بازی ممنوع است. آخرین چاله که نهمین است، قابل تصرف توسط حریف نیست. علاوه بر این، بازیکن نمی‌تواند چاله خود را آس اعلام کند اگر چاله با همان شماره برای حریف او آس شده باشد. او باید چاله با شماره دیگری را انتخاب کند.

طبق قوانین به روز شده، به هر بازیکن در مجموع یک ساعت فرصت داده می‌شود تا در مورد حرکات خود فکر کند، یعنی بازی دو ساعت طول می‌کشد و قاضی بر رعایت قوانین نظارت می‌کند.

منبع:

<https://ru.sputnik.kg/20230831/toguz-korgool-igra-pravila-1077824986.html>

تشییع جنازه در قرقیزستان: سنتها و هزینهها

۲۷ مهر

تشییع جنازه بخش مهمی از زندگی هر جامعه‌ای است که با سنت‌های فرهنگی، مذهبی و خانوادگی پیوند تنگاتنگی دارد. در قرقیزستان، مانند بسیاری از کشورها، بسته به مذهب و آداب و رسوم فرهنگی، انواع مختلفی از مراسم تشییع جنازه وجود دارد. خبرگزاری ۲۴ کی جی هزینه‌های تشییع جنازه در این کشور را حساب کرد.

مراحل اصلی تشییع جنازه

صرف نظر از نوع تشییع جنازه در قرقیزستان، چندین مرحله کلی وجود دارد:

۱. آماده‌سازی میت برای دفن در هر دینی بخش مهمی از آیین است که با دقت و احترام بسیار انجام می‌شود.
۲. انتقال میت از سردخانه یا منزل تا محل دفن معمولاً با استفاده از وسایل نقلیه مخصوص انجام می‌شود.
۳. مراسم وداع بسته به نوع تشییع جنازه، ممکن است به صورت نماز کوتاهی در مسجد یا کلیسا انجام شود یا به صورت طولانی‌تر با حضور اقوام و دوستان در قبرستان یا تالار تشریفات برگزار گردد.
۴. مراسم تدفین ممکن است همراه با دعا یا سخنرانی باشد.
۵. ایام یادبود به طور سنتی روزهای سوم، هفتم، نهم و چهلم پس از تشییع یا هر هفته روزهای پنج‌شنبه تا ۴۰ روز است. در سالگرد فوت متوفی نیز رسم بر این است که دور یک سفره جمع شوند.

هزینه‌های اصلی تشییع جنازه

هزینه مراسم خاکسپاری در قرقیزستان بسته به منطقه، نوع مراسم خاکسپاری و خدمات اضافی متفاوت است. به طور متوسط هزینه‌ها به چند دسته تقسیم می‌شوند:

۱. مکان در قبرستان. طبق قانون تدفین و تشییع جنازه، دولت پس از مرگ هر فرد دفن را با در نظر گرفتن اراده وی و ارائه یک قطعه زمین به اندازه تعیین شده برای دفن جنازه به صورت رایگان تضمین می‌کند. با این حال، در عمل، قطعات زمین در قبرستان فروخته می‌شود و هزینه آنها بستگی به محل قبرستان و خود قطعه دارد. در شهرهای بزرگ مانند بیشکک و اوش، قیمت یک قطعه زمین می‌تواند از ۱۳ تا ۳۰ هزار سوم (از ۱۵۰ تا ۳۵۰ یورو) و بیشتر متغیر باشد. شرکت «آژانس خدمات تشییع جنازه» شهرداری بیشکک به خبرگزاری ۲۴.کی جی گفت که بستگان متوفی در هر صورت باید ۱۳ هزار سوم (۱۵۰ یورو) عوارض دولتی به شعبه پایتخت بپردازند. در مناطق روستایی، زمین‌ها ارزان‌تر است و گاهی اوقات اگر فردی برای مدت طولانی در آنجا زندگی کرده باشد، به صورت رایگان ارائه می‌شود.

۲. حمل و نقل میت. قیمت حمل و نقل جنازه تا محل دفن بسته به مسافت و نوع وسیله نقلیه مورد استفاده حدود ۶ هزار سوم (۶۵ یورو) می‌باشد.

۳. اجاره یورت و ظروف. برای اجاره یورت باید حداقل ۱۰ هزار سوم (۱۱۰ یورو) پرداخت شود و در صورت نیاز به اجاره چادر اضافی، ۱۲ هزار سوم دیگر (۱۳۰ یورو) هزینه دارد. قیمت اجاره ظروف، دیگ و سایر ظروف آشپزخانه از ۵ هزار سوم (۵۰ یورو) شروع می‌شود.

۴. دفن. افرادی که قبر می‌کنند، معمولاً حدود ۶-۸ هزار سوم (۶۵-۸۵ یورو) برای خدمات خود می‌گیرند.

۵. پذیرایی. هزینه ناهار یا شام عزا بستگی به تعداد مهمانان و منو دارد. این هزینه‌ها به طور متوسط بالغ بر ۲۰۰ هزار سوم (۲۱۵۰ یورو) است. هرچه غذاهای گوشتی بیشتر باشد، گران‌تر است. به عنوان مثال، یک اسب حدود ۱۰۰-۱۲۰ هزار سوم (۱۱۰۰-۱۳۰۰ یورو) قیمت دارد. فقط شیرینی و بیسکویت در یک مراسم ترحیم که از ۲۵۰ تا ۳۰۰ نفر در آن حضور دارند، حداقل ۲۰-۳۰ هزار سوم (۲۱۵-۳۲۰ یورو) هزینه دارند.

۶. هزینه‌های اضافی. این هزینه‌ها که شامل خدمات مذهبی، گل و هزینه‌های دیگر می‌شود، می‌تواند از ۵ تا ۵۰ هزار سوم (۵۰ تا ۵۰۰ یورو) به کل صورتحساب اضافه کند.

۷. حصار و سنگ مزار. پس از دفن، بستگان و دوستان شروع به جستجوی حصار و سنگ مزار می‌کنند. برخی قبر را ظرف ۴۰ روز پس از تشییع جنازه حصار می‌کشند، برخی دیگر ظرف یک سال. در بیشتر موارد، بستگان یک سنگ قبر مرمری برپا می‌کنند. در گذشته سنگ تراشان پرتله متوفی را با دست می‌ساختند، اکنون بسیاری از لیزر استفاده می‌کنند. اندازه چنین سنگ‌ها استاندارد است - ۱ متر در ۵۰ سانتی‌متر. میانگین قیمت ۴۵ هزار سوم (۵۰۰ یورو) و حداقل آن ۲۵ هزار سوم (۲۷۰ یورو) است. حصار استاندارد ۲۵ هزار سوم (۲۷۰ یورو) قیمت دارد، اما با یک سفارش خاص قیمت می‌تواند به ۱۵۰ هزار سوم (۱۶۰۰ یورو) و بالاتر برسد.

کمک هزینه

بخشی از هزینه‌های سازماندهی مراسم تشییع جنازه را می‌توان از کمک هزینه مراسم دولتی (برای دفن) که از بودجه ملی و محلی پرداخت می‌شود، بازپرداخت کرد.

از بودجه ملی:

- در صورت فوت یک کارمند دولت ۱۰۰ درصد میانگین حقوق ماهانه یا ۷ هزار و ۱۸۹ سوم را (۷۷ یورو) پرداخت می‌کند.

- در صورت فوت یک کارآفرین انفرادی، رئیس یا عضو بالغ مزرعه دهقانی، یک فرد رسماً بیکار، یکی از اعضای خانواده که تحت تکفل یک فرد شاغل و دریافت کننده مزایای اجتماعی بوده - ۵۰ درصد میانگین حقوق ماهیانه یا ۳ هزار و ۵۹۵ صوم پرداخت می شود.
 - در صورت فوت یکی از اعضای خانواده که وابسته به یک کارآفرین انفرادی، رئیس یا عضو بالغ یک مزرعه دهقانی، یک فرد رسماً بیکار، دریافت کننده کمک های اجتماعی یا یک فرد بیکار بوده است - ۲۰ درصد میانگین حقوق ماهانه یا ۱ هزار و ۴۳۸ صوم پرداخت می شود.
- * میانگین حقوق ماهانه محاسبه مزایای تشریفاتی بر اساس مصوبه دولت شماره ۱۹۲ مورخ ۲۳ مارس ۲۰۱۲ تعیین شده است. از بودجه محلی:

شهرداری ها به افراد ساکن در شهرها به میزان زیر مزایای تشریفاتی می پردازند:

- در صورت فوت دریافت کننده کمک اجتماعی - ۵۰ درصد متوسط حقوق ماهانه یا ۳ هزار و ۱۷۰ صوم.
- در صورت فوت یکی از اعضای خانواده تحت تکفل دریافت کننده کمک های اجتماعی، فرد بیکار یا یکی از اعضای خانواده تحت تکفل - ۲۰ درصد میانگین حقوق ماهانه یا ۱ هزار و ۴۳۸ صوم.

در صورت فوت فرد بازنشسته:

به این خانواده مبلغ ۳۰ هزار صوم کمک هزینه برای تدفین پرداخت می شود.

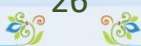
هزینه های کلی

تعیین میانگین هزینه خدمات تشییع و تدفین جنازه در قرقیزستان دشوار است. بودجه برای همه مراسم تشییع جنازه بسته به محل دفن، تعداد افراد حاضر در مراسم یادبود و منوی مراسم یادبود و حتی زمان سال بسیار متفاوت است. در مجموع، حداقل هزینه مراسم خاکسپاری در قرقیزستان حدود ۴۰ تا ۵۰ هزار صوم (۴۳۰-۵۴۰ یورو) است و حداکثر آن می تواند تا نیم میلیون صوم (۵۴۰۰ یورو) برسد.

منبع:

https://24.kg/obschestvo/308561_pohoronyi_vnbspkvirgyizstane_traditsii_inbsprashodyi/?preview=1

*Культурное представительство
при Посольстве
Исламской Республики Иран
в Кыргызской Республике*

